

Any IV

5 de Octubre de 1902

Núm. 150

La Veu de Tortosa

Setmanari Regionaliste

«VERGONYA ETERNA A AQUELLS QUE DESPRECIANT SON IDIOMA ALABAN LO DELS ALTRES.» —Dante.

Formularisme

II

L'actual persecució que la gent del Centre ha empresa contra del catalanisme, esdevinguada de retop, ja que l' estat de guerra l reportà la vaga general produïda per elements anarquichs y llivertaris, á Barcelona ha pres tambe una fórmula que 'ls governs han creguda eficassimma pera deturar y fins afegar aquest esclat de patriotisme ab que 's devetlla la gent de Catalunya. La fórmula á que 'ns referim es lo volguer que la bandera espanyola onagi per tot allí hont hi ha banderes de la terra, ho be allí hont se fomenta l' amor en cor, las tradisións pàtries.

Aporta campanya va començar á si els jochs Florals de Barcelona, ab la mala tècnica, per part dels governants, sabuda. Y desde aleshores, un dia en el carrer Major de Gracia, altre en el de l' Unió de Barcelona, y altre ab el fet de la platja de St. Salvador del Vendrell, que en el fonç s' hi veu el erim *gravissim* de volguer sustituir la bandera espanyola per la catalana, han anat demostrant els governants que la presencia de la bandera roja qualda creuen que té la virtut eficassimma d' ofegar l' aspiració del catalanisme.

Realment, creure que un problema nacional com es el catalanisme pot deturarse y solucionarse ab una fórmula, es prescindir de la realitat de les coses, es no tenir sentit práctich, en una paraula, es continuar la tradició de la política espanyola amant de la formula en totes ses coses.

Ara vegin si la gent del *formularisme*, es la més apte aproposit per a governar els pobles.

Si no hagués altra raho á favor nostre, hi hauria la trista experientia donada per uqatre singles d' hegemonia castellana, de la gent de la fórmula.

Els pobles, no es pas ab discursos llampants y fòrmules encisadoras com se 'l goberna y se 'ls hi du la prosperitat; aixó 's logra ab lleys que dicta 'l sentit práctich, el mes necessari y 'l que te menos el poble castellá, pera refer un Estat tan decadent com ho es l' Espanyol.

Jordi Jordá

Tortosa, Setembre 1902.

Barcelona

Las fiestas que han començado ya á celebrarse en la ciudad condal vendràn á constituir una prueba más de su exuberante vitalidad y de lo que puede aquella iniciativa privada, pues bien poco será lo que se deba al elemento oficial.

Sin querer sacar de quicio la cuestión, cualquiera se verá obligado á reconocer que un pueblo que tales cosas sabe llevar á cabo, por si propio, es tan apto como el que mas para la práctica del *sel-government*, y cuanto debe padecer, moral y materialmente, al comparar el brillante resultado de sus iniciativas con el que alcanzan las resoluciones oficiales. Todo lo que tienen estas de funestas, inarmónicas, perjudicables y aun desatentadas en no poco casos, se distinguen por lo acertadas y oportunas las empresas realizadas por los particulares. Barcelona demostrará á los forasteros que nos honran con su visita los milagros que logra producir la virtud del trabajo, y hará comprender á los hombres de buena voluntad la razón con que reclama la debida amplitud para desarrollar sus iniciativas, supe-

ditadas ahora á la anticuada maquinaria de un covachuelismo enemigo de todo progreso y de toda expansión.

El carácter catalán se muestra por entero en la actividad febril con que se ha procedido á transformar el aspecto de Barcelona, sin necesidad de que nadie haya tenido que ir á mendigar apoyo ni protección á los centros burocráticos. Aquí el individuo, mediante la asociación, se basta para todo; revelase, aun en los actos más comunes, un espíritu de organización admirable, y de igual manera que una junta de vecinos consigue hacer maravillas en pocos días tratándose de adornar la calle y de prestar toda clase de alicientes á su fiesta, lograría llevar á feliz término más importantes negocios. Pero sucede, por incomprendible contradicción, que en lugar de favorecer los gobiernos este fecundo espíritu emprendedor solo se les ocurre ponerle trabas, resultando de hái ese terrible divorcio entre los unos y el otro, al que tanto convendría poner fin cuanto antes.

Barcelona demuestra, pues, ya con su diario tráfico mercantil é industrial, ya con manifestaciones de refinado adelanto artístico, como las de estos días, que está en su derecho al reclamar lo que reclama, y los que se niegan á oirlas dan insigne señal de su completo desconocimiento de las cosas.

Si el movimiento se demuestra andando, la capacidad de los catalanes para gozar de un régimen de verdadera libertad se hace evidentísimo con espectáculo como el de las presentes fiestas, paréntesis más *imperioso* que las ridículas *vacaciones* de marras á la incesante agitación del resto del año.

Barcelona aprovechará esta tregua con la alegría del que se

ha ganado bien un poco de descanso, y al fijar su pensamiento en el símbolo de redención y misericordia que representa su excesiva patrona, sentirá latir su corazón como latieron los del gran Jaime I, Pedro Nolasco y Raimundo de Peñafort, en la sobrenatural aparición de Nuestra Señora de la Merced.—A. O.

(De *La Vanguardia*.)

Exposició d' Art Antich
á Barcelona

La apertura

La comitiva oficial, formada per l' Ajuntament, Diputació y autoritats, surt del local en què estava reunida y va á la porta central del Saló. L' Alcalde pren la clau que li presentan y obra la porta, permetentse tot seguit l' entrada al publich.

Aquest era ja numerosíssim vegentshi á las principals familias de nostra ciutat.

Se celebra en el Saló Central Presideix l' Alcalde qui té als costats als senyors general Castellví, Dariu Rumeu, Pella y Forgas, President de l' Audincia, Fiscal y Delegat d' Hisenda.

Oberta la sessió, el secretari del Ajuntament, senyor Gómez del Castillo, llegeix l' acord prés en Consistori sobre l' exposició del Art Antich.

Després el president dona la paraula al senyor Pella.

Discurs del senyor Pella

A la Junta Autònoma de Museus y Bellas Arts li ha correspost y ho té á gran honra per haverho portat á felis terme, presentar una exposició catalana del Art Antich. El sentiment del art es per si mateix pacificador, y ve á calmar els espirits affligits per successos recents, venint ab las festas populars de Barcelona.

Per sort pera la Junta, la Diputació de la província obra en aquet mateix edifici y en tal punt y ocasió un expléndit museu provincial de pinturas, per quin concurs, senyors, el salons tots de aquets edifici, cuberts en reunió copiosa, de quadros y objectes d' art de diferents països y escolas, acompañant lo que l' art va inventar en nostra terra y servintli á la vegada de comparació, patentian y resulta com afirmació certa y indubitable que asisteix un art català propi, de la mateixa manera que poseim un dret català nostre una industria nostra, un idioma nostre y fins tota una civilització catalana especial y propia dintre d' Espanya.

No varem ser simplement un poble de comerciant y mercaders; em sigut y som un poble artista. No l' oristocracia, no el poder polítich varen crear las crans escolas d' art: las crearen Venecia, república de comerciants, Florencia, república industrial; Amsterdam y Amberes, ciutats lliures y ricas per son tràfech. Y á Espanya, Sevilla fundá sa gran escola quan per injust privilegi disfrutaba del comers exclusiu de todas las Indias. Els pobles industriosos y comerciants son els artistas.

Colocat per la Providència devant dels italians y al costat dels castellans y francesos, l' art del Principat, com el dret y la política, reflexa las influencies d' uns y altres a occasions, però si per art propi, per escola en son sentit més lato, entenem la particular manera d' inventar, concebir els assumptos y expressarlos sense detenir-se molt en la decànica de artifex, ó, per lo mateix donantli un lloc secundari, es indubtable que en las taules den Vergos, Dalmau y altres desconeguts dels sigles XV y XVI, com en las telas de Serafí y Arnau.

Y per fi, en las obras den Viladomat, proclamat com el major pintor de son temps en Europa, no apareix la magnificència de sos veïns italians, ni la gallardia y el humanisme dels francesos, ni la arrogància á vegades tétrica d' altres escolas espanyolas, l' art dels grans mestres citats, se mostra senzill, ingenuu, real sense realisme, com convé al caràcter del poble català, senzill y casull, positiu y pràctic.

Per això varen creure trobar

els critichs en las obras catalanas (que no seguiren a italians ni francesos) quelcom de la natural y bondadosa manera d' expressió de las escolas holandesas y francesas. Però aquets grans artistas varen saber, y per tal cosa foren grans, anar d' acort ab la sivilisació y manera d' esser del seu poble, del poble català, que llensa sos pensaments en un idioma enèrgich, sense finuras ni ampulositats que pera adorar á Deu ha aixecat Catedrals, sense galas inútils, incomparable ab la riquesa inverosímil de algunes construccions de Burgos, Toledo y Lisboa que poseeix una oratoria breu y vibrant y un dre en que l' esperit de familia hi influeix, fins en sas menors manifestacions. Com, donchs, no proclamar que tenim un art y una civilització propias?

Ab haver proclamat aquesta afirmació que la exposició y nostres museus testimonian, no dech donar més curs als pensaments que s' atropellan en el meu cap, porque me preocupo de vostre cansanci, més seguim permés acabar manifestant que en aquesta afirmació d' art, Catalunya sincera, s' ha unit á nostre esforços; corporacions, autoritat, particulars de Lleida, Girona, Tarragona, Tortosa, Manresa, Vich, Sabadell, de tots las ciutats catalanas, responet ab l'exemple tantas vegadas repetit de solidaritat inquebrantable á la veu de Barcelona, que sense violència ni ridículas centralisacions extén sa grandíssima influència moral á tot el territori del Principat.

A n'ells correspon la gloria quan visiteu aquestas salas y a vosaltres quants concorreu a n' aquest acte, els aplausos. Y ago biada de tanta distinció y apoyo que se li ha prestat, la Junta municipal de Museus y Bellas Arts y jo en nom, no sap expresar son profon agrairent.

He dit.

Moviment Regionalista

Al Estranger.

La *Taegliche Rudsohau* dia quo un gran nombre de minas polonesos de la reserva que, al eridarsos contestaren en llengua polonesa, en lloc de respondre en llengua alemanya, hau sinut casligats á deu y quince dies de presó.

No son solzament los fills del poble, de nacionalitat polonesa, que tenen lo valor, devant de llurs quefes

militars, de no avergonyirse de sa patria, sino que la noblesa berlinesa, d' origen polonés, ha près la patriòtica resolució de no concorrer á les festes, actes y solemnitzats de la cort imperial, d' ensa que Guillem II faltà á les consideracions degudes, en son dls curs de Marienburg, á sos súbdits polonesos. Los aristòcrates polonesos de Posnania iniciaren aquest moviment de protesta, imitat per la noblesa de Berlin, y l' alt clero criundo de Polonia, segueix, per la seva part, l' exemple. A la catedral de Guesén fou celebrada una lluhtda funció en conmemoració de la batalla de Grunwald Taunenberg, la qual ha irritat en gran manera als uniformistes alemanys, y la prempsa germanista ha calificat de provocació del clero contra 'l poble alemany y l' Estat prussià, la soiemnitat de Guesén, demandant al Gobern que obligui al bisbe Stabiewski á donar compte de sa conducta.

A Basconia.

Lo fiscal de la Audiencia de Bilbao ja ha formulat la seu calificació en la causa que 's sigueix contra don Sabi Arana, quefe del partit nacionlista biskaitarra.

Lo representant de la lley sosté la conclusió de que lo fet d' haver dipositat lo senyor Arana en la oficina de telegrafos lo famós cablegrama, felicitant a Mr. Roosevelt ab motiu de la independència a Cuba, constitueix un delicte de rebelió previst y penat en lo Códich Penal.

A Aragó.

Passen de 140 les composicions que al final 'l plasso de presentació s' hanbiu rebut en la Secretaria municipal de Saragossa destinats als Jochs Florals d' Octubre.

Designats pels centres y societats los individuos que 'n sa representació han de constituir lo Jurat, se reuni aqueix en la Casa Consistorial pera comensar los treballs de calificació.

Com á president del cos de mantenadors s' ha dirigit l' Alcalde als de les ciutats aragoneses invitantlos á la festa.

També ha oficialat al cos de mantenadors de Colonia, pregantli se serveixi senyalar lo prime que de dita ciutat ha de figurar l' any vinent.

— Lo periódich d' Alcañiz *El Eco de Gradalope* publica una interessant poesia, notable per l' imparcialitat y justicia ab que jutja la resistència de Catalunya contra Felip V, y diu referintse á la caiguda de Barcelona:

«Entonces, vencedor el Centralismo, satisfizo sus ansias de venganza; mató las libertades regionales, impuso á los pueblos dura trabas, y bárbaros tributos que absorvian los burocratas, gente depravada que habita los palacios de los reyes y desprecia á los pueblos que trabajan.»

A Murcia.

Albacete celebra 'l dia 17 del present mes la festa dels seus Jochs Florals, que, segons los telegramas, resultà lluhidissima y trascendental per son caràcter regionalista, mercés, al discurs del mantenedor senyor Alba, diputat per Valladolid, qui en tons vibrants combaté la falsa y desatiana política centralista qu' ab critiri

tançat acusa de falta de patriòtistes regions que com la catalana son amants dels seus drets y de la seva personalitat individual y política. Feu grans elogis á Catalunya, declarantse regionalista convensut. Lo Consistori li donà un banquet y en ell se refermà l' senyor Alba en las mateixas declaracions, essent aplaudit ab entusiasme. També feu manifestacions anàlogas lo senyor Bernal, que defensà á Catalunya dels càrrechs qui li fan los centralistes de mala fè, diuent que nostre poble no ha renegat mai d' Espanya, sinó dels falsos régims y de l' anarquia y desconcert que regna en lo poder central. Afegí que n' hi ha varias d' altres regions que veuen lo mateix que vol Catalunya, la qual desitja 'l concurs de las que com elia han assolit ó assoleixen la major edat pera poder totes juntes salvar á Espanya, durantla en la cega marxa que porta vers lo desprestigi y la ruina. Afirmà que Catalunya ha sigut sempre de les primeres en ajudar á les regions germanes necessitades, y que cal ajudarla á ella en son moviment actual. Aquestes frases fueron rebudes ab aixordadores ovacions.

S' ha de tenir en compte que l' senyor Alba es secretari de la *Unión Nacional*, y qu' oferi trevallar dintre aquest partit en defensa de les idees per ell exposades, lo cual indica una evolució ben lloable, essent sincera com sembla.

Ab goig ho consigném pera bé de la causa, desitjant qu' arrelin aytals idees en aquell país ahont sembla que 'l regionalisme hi té ja molts adeptes. Es innegable la importància del concurs de les regions por' arribar á la regeneració desitjada.

Com es de suposar, als polítichs d' ofici 'ls hi causaren molt mala impressió semblants declaracions, sobretot en vista del efecte qu' elles acaben de produhir en aquell poble, que, al applaudirlas, demostrà son amor á la patria, á la moralitat y á la justicia.

A Catalunya.

Lo jutge miiftar Sr. Albadejo ha dictat auto ee procesament contra nos; tre estimat amich y company D. Joan Maragall, en la causa que se li segueix per l' article «Patria nueva», que publica días enrera lo *Diari de Barcelona* y reproduhiren en nostres columnes lo diumenge prop passat.

Lo senyor Maragall ha quedat en llibertad provisional.

— Això mateix ha sigut processat per la publicació d' una carta en nosstre company *La Veu de Catalunya*, lo seu corresponsal á Centellas don Joseph Raurell y Salvans, havent sigut conduhit á la presó de Barcelona per la Guardia civil.

Sentim de debò la ensopegada.

— Continúan á la presó de Tarragona los cinch detinguts ab motiu de lo ocorregut á la platja de Sant Salvador.

Segóns noticies s' ha negat l' excarcelació que solicitaren los presos, sens que ningú comprengui 'l rigorisme ab que son tractades persones d' honoratissims antecedents y intachable conducta, que no han tingut altra desgracia que viure aprop de la casa d' un desequilibrat.

—També sembla que ha sigut sotmés al Tribunal de Sta. Coloma de Farnés, lo canonge Mossen Jaume Coll, per expressións que jutja pecaminoses la *gent pura* del Centre, pronunciades en una vetllada que tingué lloc a Lloret de Mar fa poch temps.

Lo virtuós y sabi sacerdot, ja està avesat a semblants contratemps y confiém que no's inmutarà y continuarà com ell sab y vol ferho, a deixendir l' esprit de la terra ab sa paraula energica y encoratjadora.

Lo veredicte del Jurat calificador del certamen literari de Sans, «Els Segadors», es com segueix:

I. Flor natural.—146. Correu d' espardenya. L. Tal com cau.—Accésit, 40. Rosa y negra. L. Als poetes.

II. Dessert.—147. Dlumenge de Rams.

III. Desert.—148. Premi de «La Familiar Obreara».—145. Primer amor. L. Primera volada.—Accésit. 84. Idili; L. Il·lusió.

V. Premi de «La Harmonia».—116 A un al brissó.—Accésit. 56. Superflúmina. L. Pàtria.

VI. Premi del «Orfeó de Sans».—95. Suspirs. L. Sempre, sempre.—Accésit primer. 76. Cansó de Juny. L. Dalí. dali.—Accésit segon. 50. Gradual.

VII. Premi del «Casino de Sans».—137. A la montanya. L. Vera vida.—Accésit. 65. Absolta romàntica. L. Oubliónns! oublions! etc.

VIII. Premi de la «Catalana del Gass».—69. El poema del gat. L. Feles domèstica.—Accésit. 49. Llegidors.

IX. Premi dels senyors Battló.—138. La espasa del rey en Jaume.—Accésit. 54 Prop la llar. L. Acostat un xich més.

X. No s' adjudica.—Accésit. 120. Pàtria y Art. L. Als obrers de Catalunya.

XI. Premi de don Joseph Campan.—123. La Torrasa. L. En capapit, etc.—Accésit. 21. La lletja, L. Hermosa d' ànima.

XII. Desert.

XIII. No s' adjudica.—Accésit. 104. Més enllà.

XIV. Desert.

XV. Premi de don Antonio Pujo.—149 Nocturnes. L. Desplega ioh Nit! etc.—Accésit. 94. Lo missatge de la Tramontana.

Satisfeta pot estar la Delegació de la Lliga Regioclista, de la Barceloneta, del èxit que ha tingut lo primer concurs de llegir y escriure en català que ha organitzat entre 'ls noys menors da dotze anys, vèhins ó fills de la barriada.

Veintidos van ser los que van prendre part en los exercicis que 'l diumenge prop passat se van verificar en l' gostatje de la societat, a presència del jurat compost dels senyors Rossendo Serra Bori y Fontesta y Folch y Torres (don Manuel!), llegint ab una dicció castissa la poesia de Mossèu Jascinto Verdaguer, del tomo *Elors de Maria*, titolada «Lo Lliri blanch» y un tros d' un article literari.

La part d' escriptura, en la que hi prengueren part també bastants noys canissits en escriure en català los tres adagis de la nostra terra: «Lo que no

's con per tu deixeo cremar. Si no te agrada no t' hi casis' Y Tal hi va qui no s' ho creus».

Felicitém á dita entitat per la organització de dit concurs y al mateix temps als mestres d' estudi que hi han ajudat d' un mode notable, facilitant noys per pendrehi part.

Déma, á las tres de la tarde, se ve rificará l'repartiment de premis als que n' han resultat guanyadors.

En lo «Primer petit concurs» obert per la Revista catalana, *Patria*, que 's publica a Tarragona, s' ha rebut 21 composicions, número relativament crescut, tenint en compte la indole del fema comarcal.

Lo veredicte qu' ha donat lo Jurat calificador, es com seguein: *Prime premi*.—1.—Dlumenge de Rams. Lema: Costums que no's perden.

Accésit primer.—10.—Festa Major. Lema: Genio y figura hasta la sepultura.

Accésit segon.—11.—Cansons y llàgrimes. Lema: Qui canta glorias mor aviat.

Han resultat autors del quadret premiat don Juan Roca Jové, de Reus; del accésit primer don Joan Mercader Vives, de Barcelona y 'l segon don Bernabé Martí Bofarull, de Tarragona.

L' associació democràtica catalana, «Lo Renaixement», celebrà 'l 21 d' aquest mes una vetllada literari musical que resultà molt agradable, essent molt aplaudida tots los que hi prengueren part. Hi assistí nombrosa concurrencia.

Lo coneigut escriptor don Joseph Carreras y Bulbuena, ha publicat una obra titulada «Carlos d' Astria y Elisabeth de Brunswick Wolfeubüttel a Barcelona y Girona». Lo text català va acompañat d' uua traducció alemana.

Ha sigut denunciat nostre estimat confrare y ferm propagador de la causa catalanista *Lo Camp de Tarragona*, per un article titulat «Orientació» firmat per nostre volgut amich en Jeroni Estrany, publicat en lo nombre de dit periòdich corresponent al 14 del actual.

Sentim la ensopegada de nostre confrare y desitjém que 'n surti en bé.

Secció Religiosa

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge 5, Ntra. Sra. del Roser.—Dilluns 6, San Bruno.—Dimarts 7, San March.—Dimecres 8, Stas. Brígida.—Dijous 9, San Dionís.—Dijous 10, San Francisco de Borja.—Dissabte 11, San Nicasí.

NOTICIES

A Tarragona, Toledo, Seu d' Urgeil, Jaca y altres punts se treballa debò pera protestar ab deguda forma de la nova injusticia ab que los pares de la patria amenassan als bisbats.

Eus sembla que ja es hora de que a Tortosa, que sense Bisbe ni canonges ni Seminari ni collegis se quedaria com una viletat de mala mort, se fassa també algúra cosa.

Nostres cucaferes han obtingut un diploma d' honor en lo concurs barceloní.

Ens escriuen desd' allí dihen que feya molt mal efecte veure per sota de la crosta les cames dels que les portavan.

Pera ocupar la vacant del difunt Bisbe de Cartagena, Dr. Bryan se parla del Dr. Beltrán que ara ho es de Avila y del Dr. Benlloch que es administrador apostòlic de Solsona.

Estant repartintse circulars pera la nova associació caritativa anomenada «Catequística para los pobres».

Ho recomaném de tot cor a nostres subscriptors y desitjém als iniciadors, que troben aviat complerts los seus desitjos y després premiada per Deu sa caritat.

Lo diumenge passat forem visitats pel nou bisbe de la seu d' Urgeil, doctor don Joan Laguarda.

Lo segon batalló de Luchana de nostra ciutat serà rellevat pel primer d' Almansa segons diuen los diaris de Tarragona.

Trista

(Per l'amich, en R. Capdevila)

I.

Exclarnejant per la febra, rendit el cos pe 'l fatich pausadament senglateja un vlogut del cor, l' amich.

En que hi poso tot l' afecte, en que hi aboco l' amor, que per ell hi ha fet michada en lo més fons del meu cor.

Y ell me paga tan apreci contantme tots sas afanys, y en las lluytas amorosas jo l' hi esplico 'ls desenganys,

Els fotichs, penas y glorias y ell, ab son sonris divi 'm calma ab el mat Paciencia, que 'l mateix me passa a mi.

II.

Ab el rostre tristoy, pàlit, el veig ajassat al llit y a cada sanglat que llença se 'n clavá un punyal al pit.

El metge ab las sevas eynas practica la operació y a cada nova esqueixada sento que se 'm riña 'l cor,

Y marxo d' allí esglayat de contemplar tal torment per véure impàvit eix acte jm' han d' arrençá 'l sentiment!

Santiago Beleta y Gasull.

Varietats

PETITESES.

¡Gracies, Deu meu! Encare que petit sentint lo goig de ser, vos hi sentit. Destruint un niu de formigues jugant està una criatura y à sa mare ¡quina mare! semblant joch no li repugna; y à un hom que al veurho la reptà li respon en to de burla:

—¿Y are, que vol aquest ximple? ¡Arri allà! Juga, ney juga.

En lo fons de un bressol

suffrit està una criatura, sa mare al peu del bressol prega á Deu, trista y poruga; y li sembla que una veu li respon en to de burla:

—¡Qué prega are aquesta boja!

¡Arri allà! Juga, Mort, juga.

**

De totes es la esclavitud més gran, la llibertat en mans del ignorant.

La Fortuna y la Desgracia

corrent anaven pel mon, y un dia varen toparse sufrint un tremendo xoch.

Cap dany feu á la Desgracia

la Fortuna ab lo sen cop,

mes lo cor de la Fortuna

la Desgracia 'l xafá tot,

iper axó des d' aquest dia

la Fortuna no te cor!

Per dir mal, generalment

fins un munt es eloquent

A. Rivera y Castells.

CANTARELLAS.

Tant mateix sin un dia t' deya que ta estimació reclamo, prou cambiarias la cara, que aras fas, com gos sens'amo.

Cuydo l' hort de casa meva, y en ell hi tinch un jardí que equival á declararte que no pensis may ab mi.

Si 'ls companys te desalavan, pots ben creure que'm sap greu; tens en mi un defensor sempre, y això si; may seré teu.

Baldament passés cent anys y amorosa m' estimessis, sempre 'm sentirias dir, tant debó que t' reventessis.

J. Casas Pallerol.

**

QUE NO T' ESTIMO?

¿Perquè ho dius que no t' estimo? ¿Perquè ho dius? digas? respón. ¿Qué potser jo, dona hermosa, no t' aymo quant tú vols? !Qué potsé 'm veus tot lo dia parlà ab altres donas? ¿No?

Donças, perque ho dius, m' aymada ¿No sabs tú que lo meu cor te 'l vareig donar fa temps, y que n' es teu, teu tant sols?

¿Perqué, donchs, dius que no t' aymo? si t' aymo, nineta, ¡mol! tant, que si tú m' avorrias... no viuria ni un segón.

F. Más y Abril.

MORESO

Gran botiga de calsat
de totas classes

SABATES Y BOTINES D' IVERN

Confecció esmerada pera los que tenen los peus delicats.

Casa fundada l' any 1866.

PREUS FIXOS

VENTES AL CONTAT.

PLASSA DE LA SEU Y ARCH DEL ROMEU

TORTOSA

Llibreria fundada l' sngle XVIII

Francesch Mestre
TORTOSA

PUBLICACIONS CATALANES:

Obres de Mossen Jascinto Verdaguer
» Tomàs A. Rigualt
La Santa Missa—llatí y català—pasta 1 peseta
Lo català devot—nou devocionari—pasta 1 peseta
Los set diumenges de San Josep—pasta 1 peseta
» *Alleta d' O i Ametista* — rústica 0'50 peseta
Doctrina cristiana—cartonet—0'50 peseta

LIBRERIA
DEPOSIT DE PAPERS, CROMOS Y ESTAMPES

INCREIBLE VERITAT

Unica y veritable ocasió para gastar los quartos com cal en regalos d' importància, quin valor supera sempre al eeu cos. Objectes d' or de ley garantizat (18 quilats) y enlluernadors brillants, químicament perfectes, de més valua, person constant esplendor y llimpiesa, que les verdaders. Descomposició de llum, llimpiesa, lapidació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 pesetas

á qui distingeixi aquests brillants Alaska dels llegitims. Gran Premi en la Exposició de Paris
Anell pera home, or brillant 50 pts.
» » » brillant molt gros 100 »
Aguila pera home. 25 »
» » » » 50 »
Anell pera senyora ó senyoret. 25 »
Arracades (parell) pera senyoret. 25 »
Arracades (parell) pera senyora 50 »
Arracades (parell) pera senyora brillant molt gros 100 »
Arracades (parell) pera noyas (verdader regalo) 25 »
Medallons oro de ley, en la efigie de la Puríssima, esmalte de Florencia, y brillant Am: Alaska 100 »
S' envian per correu franch de tot gasto, en caixetas certificadas y declaradas mercancies, pera tota Espanya é Illas.
No se servirà cap pedido que no siga antes convengut el pago.
Pera la mida de les anells basta pendrer en un fil la grosaria del dit.
No s' fan desquents; no s' donen representacions ni s' envien mostres, Gratis y Franch el Catàlogo Ilustrat.
Al comprador que no estiga conforme ab la merceria si li tornaran los quartos totseguit.
Dirigirse al representant general y únic de la Societat d' Or y Brillants.
Am: Alaska, G. A. Buyas, Corso Romano 104 y 105, Milà. (Italia)

IMPREMPTA

DE

J. Foguet y Sales

IMPRESIONS PERA 'L COMERS: Factures, Cartes, Memorandums, Accions, Sobres, Prospectives, Lletres, Chèchs, Pagars, Circulars, Notes de preus, f.stats, Esqueles, Rebutos, Catálechs, Talonaris, Volants, Modelació pera oficines, etc. Impresions ab tinta de copiá.—Tituls honorífichs, Etiquetes de totes classes, Invitacions, Targetes, Participacions de casament, de naixement, De primera Missa, De Professió Religiosa, Recordinatoris y tota classe de treval's de fantasia.—Especialitat ab impresions artístiques sobre satí, papé japonés y pergami, Vinyetes modernistes y caracters gòtichs del sgle XV. Varietat de cliques pera goigs y escapolaris, Targetes visita desde una péseta do cent.

IMPRESIO DE OBRES DE TEXT: Periodichs, Revistes Memories, Reglaments, Follots, Obres científiques y Literaries, et. Esqueles de defunció, Impresos ab tinta blanca sobre papé negre ó cartolina, Trevalls artístichs á varies tintes. Cromos pera felicitacions y Carnets pera festes y menús, Impresió de targetes postal.

Plaça del Hospital, 5, TORTOSA.

ARTHUR MESTRE

Gran surtit de Petaques, Paraygues, Pipes, Parasol, Bastons, Colls, Punys, Mitjes, Mitjons, Juguetes, Puntilles, Brodats, Perfumeria, Acordeóns, Objectes pera regalos, y tota classe d' articles pera barbers.

GRAN SURTIT DE QUARTINES JAPONESSES EN CARTO, DE TOTES MIDES Y VENTALLS DE TOTES CLASSES, CÓRBATES, QUINCALLA, GUANTS, etc.

Carrés d' En Carbó 11 y 13 y Pescadors 1, TORTOSA.

Droguería Perfumería

ULTRAMARINS COMESTIBLES Y COLOMADO

Vda. de F. Canivell y Sala

Angel, 6 y 8.-TORTOSA

Complet surtit en

Pastes pera sopa illegítimes de Mallorca.

Conserves de totes classes Abadeijo 1.ª, coa foradada

Manteques

Formatges

Embutits

Fiambres

Sucres	Cafés
Cacaos	Thés
Chocolates	Bombons
Galletes y biscuits	Aixarops y horchates

Articles fotografichs	Carburo de calci
Productes químichs	Petróleo refinat
Aigües minerals	Esplosius, meches y perdigons
Específichs nacionals y estrangers	Abónos
Colors y barnisos	Sofres
Broches y pinsells	Sulfat de coure
Barnis mineral	Llavós

Vins de taula, generosos y champanys

Licors del pays y extrangers